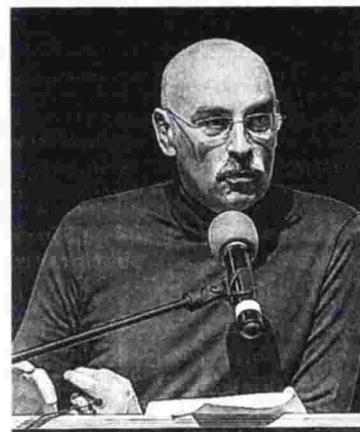

Μ. Λατσαράτο: «Μόνο ο λαός μπορεί να αντιταχθεί στο χρέος»

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

» «Το χρέος σήμερα λειτουργεί ως εξουσία, είναι ο νέος τύπος πολέμου, μέσω του οποίου πλέον στοχεύεται όχι κάποια εδαφική κυριαρχία, αλλά η ανθρώπινη κοινωνία» τόνισε ο Μαουρίτσιο Λατσαράτο, συγγραφέας, κοινωνιολόγος και φιλόσοφος, στη συζήτηση με τίτλο «Το χρέος ως τεχνική διακυβέρνησης» που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο και διοργανώθηκε από το Ινστιτούτο Νίκος Πουλαντζάς με την υποστήριξη του δικτύου Transform! Europe.

Ο συγγραφέας υπογράμμισε πως η κρίση που βιώνουμε στις μέρες μας δεν είναι ένα πρόσφατο γεγονός, αλλά αντίθετα «έιμαστε ήδη σε αυτήν από τη δεκαετία του 1970. Δεν έιμαστε σε μια περίοδο μεταξύ ανάπτυξης και κρίσης, αλλά ζούμε μια κρίση που συνεχώς αλλάζει, μια κρίση κυβερνητικότητας». Στόχος αυτού του «αποκορυφώματος της κρίσης» που βιώνουμε, όπως τόνισε ο Μ. Λατσαράτο, «είναι να γιγα-

ντωθούν η ανισότητα, οι διακρίσεις και η αβεβαιότητα, όπως και το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών, ώστε να μην μπορούμε να βγούμε από αυτή την κρίση».

Σχολιάζοντας το θέμα της ενοχής ο συγγραφέας ανέφερε πως στόχος της Ευρώπης είναι μέσω του χρέους «να καθοδηγεί τις συμπεριφορές των ανθρώπων στοχεύοντας

στην ενοχή του οφειλέτη».

«Η διαχείριση της κρίσης», συνέχισε ο συγγραφέας, «επιτυγχάνεται μέσω της ενοχής που αισθάνεται ο οφειλέτης, όπως άλλωστε έγινε με την εκστρατεία εναντίον των Ελλήνων που στόχευε στην ενοχοποίησή τους», ενώ απευθυνόμενος στο κοινό τόνισε: «Ενοχοποιείστε κάθε φορά που βλέπετε ειδήσεις. Όταν όμως σταματάει η ενοχοποίηση, αρχίζει η διαφήμιση, η οποία λέει ακριβώς το αντίθετο: ότι είστε αθώοι και ότι μπορείτε να αγοράσετε ό,τι θέλετε».

Παράλληλα, ο Μ. Λατσαράτο υπογράμμισε πως η γιγάντωση του ρόλου του χρέους στις μέρες μας οφείλεται στην «αντεπανάσταση του νεοφιλελευθερισμού», η οποία ξεκίνησε στα τέλη του 19^{ου} αιώνα και η οποία οδήγησε στην «απελευθέρωση του χρήματος, μέσω της κοινωνικοποίησης της πίστωσης». Αυτό το λεγόμενο «αμερικανικό σύστημα», που κυριάρχησε, αντικατέ-

στοσε τις κοινωνικές υπηρεσίες με την πίστωση, η αναδιοργάνωση της οποίας έφερε στο προσκόνιο τη σχέση «οφειλέτη - μισθωτή». «Τώρα πα τέλος ορθούμε ορθούμε σε ένα δημόσιο χρέος όπου όλοι οι Ευρωπαίοι είναι χρεωμένοι, ακόμα και αν δεν έχουν συνάψει δανειακές συμβάσεις, είτε εργάζονται είτε είναι άνεργοι».

Ο συγγραφέας υπογράμμισε την ανάγκη υποκειμενικής ρήξης, μιας ρήξης δηλαδή με «τη λογική της ευρωπαϊκής λιτότητας και του μνημονιακού χρέους, όπου οι άνθρωποι, τα υποκείμενα, θα προχωρήσουν σε αυτή τη ρήξη της σχέσης κυβερνώντος και κυβερνώμενου». «Χωρίς την υποκειμενική ρήξη δεν μπορούμε να βγούμε από την κρίση» ανέφερε ο συγγραφέας, ενώ κατέληξε λέγοντας πως «η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα που 'βλέπει' τη σχέση οφειλέτη - πιστωτή και πλέον καλείται να προχωρήσει στην υποκειμενική ρήξη».